

Pavienis numeris 2 Centu.

Single Copy 2 Cents.

KATALIKAS

EXTRA

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS.

No. 38

(Daily).
Rašaukas V. Gratis
307 W. 30th St.

Chicago, Ill., Šeštadienis, Rugs. (Sept.) 19 d., 1914 m.

Entered as Second-Class Matter August 6, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under act of Mar. 3, 1879

Metai XVI

SUVALKUS VALDO VOKIEČIAI

BERLYNAS, rugs. 19. -- Suvalkų gubernijos dalį su miestu Suvalkais užėmė vokiečiai ir ten paskyrė savo karišką gubernatorių grafą von Merveldt. (Indomus dalykas. Ką ten veikia caro kareiviai, jei leidžia vokiečiams Suvalkuose šeiminkauti? Red.)

Vokiečiai varomi iš Francijos AUSTRAI LAIKOS KRAKOVO

Rusai pasirengę veržties į Vengriją. Aeroplanų mušis.

Didžioji skerdynė tebeina.

PARYŽIUS, rugs. 19. -- Jau 4 dienas ėjo ir tebeina skerdynė ligšiol didžiausia, kokios nebuvo dar žmonijos istorijoje. Skerdynė eina dieną ir nakt. Talkininkai ir vokiečiai puola ant vienas antro su pragariniu narsumu.

Mušy prie Aisne upės priėjo prie susirėmimų durtuvais. Talkininkai išmūšė vokiečius iš pozicijų ir pastumė juos septynias mylias atgal.

Vokiečiai savo keliu praneša, kad jų stovis tebėra geras. Taipgi sužinota, kad vokiečiams atėjo gerokai sustiprinimo. Taigi tas parodo, kad mušis dar nei vienu, nei antru nelaimėtas.

Šis mušis prie Aisne upės yra daug atkaklesnis, negu prie Marnos upės. Čia ėmė

Šeši milijonai pasagų del armijų.

Pittsburgh, rugs. 19. -- Francija ir Rusija užsakė 6.000.000 pasagų del kavalerijos arklių. Vienoj plieno dirbtuvėj dieną ir nakti dirbama, kad išpildyti užsakymą.

Tos pasagos bus sutalpinotos į 100 vagonų ir nugabentos pajūrin, iš kur garlaiviais bus nugabentos į vietą.

dalyvumą geriausieji pulkai anglų, skotų ir airių. Prieš musį Anglijos armijos vadas French, Anglijos Napoleonas, aplėkė savo armiją ir padrasino prie mušio.

Francuzai skelbia, kad vokiečių garsusis gvardijos korpusas, kuriuomi kaizeris ypatingai didžiavosi, liko veik visai sunaikintas.

Austrai varomi tolyn.

LONDONAS, rugs. 19. -- Pranešimai iš Petrogrado skelbia, kad Rusijos armija žengia Austrijos gilyn ir varo austrus prieš save.

Dabar Lenkijon gabena 900.000 kareivių, paskui juos seka 2.000.000, dar trečia armija iš 2.000.000 rengiama karo laukan Rusijos viduryj ir bus atgabenta parubežin spalių mėnesio pradžioj. Dabar Galicijoje yra jau arti milijono rusų ir pusė milijono M. Lietuvoj. Taigi karo lauke Rusijos armija sieks skaičiaus 7.000.000 kareivių.

Rusijos generalis štabas paskelbė, kad gen. Rennenkampf sustabdė vokiečių žengimą pirmyn. Keliose vietose vokiečiai turėjo trauktis atgal.

Visuose mušiuose Galicijoje Rusijos armija paėmė 1.000 kanolių.

Dabar rusai apgulė Sienawą, Jaroslaw ir Przemyśl. Austrijos didžioji armija taisosi prie Krakovo ir čia žada spirtis.

Žada sugriauti Bruselį.

Londonas, rugs. 19. -- Žvalgas, pribuvęs iš Bruselio, pasakoja, kad su Bruseliu taip gali atsitikti, kaip su Louvain. Po gražiausiais rumais, Palais de Justice

ir po kitais viešais ir privatiniais rumais jau pakasta minos ir kas minuta gali pavirsti tie rumai į griuvėsių kruvas. Mokyklose ir mažesniuose namuose priversta šiaudų ir viskas gatava yra padegimui.

Liege ir Namur fortai eisą taisomi ir iš jų vokiečiai ginsis.

Užgina rusų žiaurumus.

Pekinas, rugs. 19. -- Rusijos valdžia oficialiai užgina, buk Rusijoje žiauriai elgiamasi su nelaisvėn paimtais. Nelaisviai esą gerai užlaikomi ir valgydinami.

(Tąsa ant 4-to pusl.).

Trumpos žinios iš karo lauko.

LONDONAS, rugs. 19. -- Iš Antverpo pranešama, kad vokiečiai pabaigė griauti Termonde miestą, kurs guli už 60 mylių į p. rytus nuo Ghent. Vokiečiai nugriovė visus namus ir viską su žeme sulygino.

CAPE TOWN, p. Afrika, rugs. 19. -- Vokiečiai, skaičiuoj 250 su trimis didelėmis kanuolėmis užpuolė apdurtintą vietą prie Nakob. Tą vietą gynė tik septyni anglų policiantai. Vokiečių buvo viršus. Anglai gynėsi, kol jų amunicija ištuštėjo.

LONDONAS, rugs. 19. -- Milan, Italijoje, Marinnetti ir Boccionis buvo sukėlė demonstraciją prieš Austriją. Austrijos vėliava buvo sugadinta. Abu demonstracijos organizatoriai pasodinti kalėjiman.

PARYŽIUS, rugs. 19. -- Vokiečių ir francuzų du lakunū buvo susirėmę ore. Šaudėsi iš revolverių. Vokietis buvo pašautas ir su mašina nukrito į anglų kariuomenę.

1:30 valandos žinios.

LONDONAS, rugs. 19. -- Iš Romos telegrama skelbia, kad Viennoj karo ministerijos rumų likę langai išdaudyti. Minia atakavo rumus.

LONDONAS, rugs. 19. -- Šventasis Rusijos sindas paskelbęs šventą karą prieš Vokietiją ir Austriją.

PARYŽIUS, rugs. 19. -- Neišpasakytame mušy prie Aisne upės vokiečių jau krito 100.000 kareivių, o talkininkų 50.000.

PARYŽIUS, rugs. 19. -- Paryžiečiams pranešta, kad del mušio prie Marnos upės galėjo užsiteršti vanduo. Marna gi inteka Seimon prie Paryžiaus. Todel persergėta, kad vandenį vartojančiant iš upės, reikia jį atvirinti.

LONDONAS, rugs. 19. -- Austrai praneša, kad serbai pasitraukė iš Semlino, kurį užėmė po kruvino mušio.

LONDONAS, rugs. 19. -- Rusija gabena į Austrijos parubežius daugiau kariuomenės ir rengiasi išiveržti į Vengriją.

PARYŽIUS, rugs. 19. -- Žinios iš vokiškų šaltinių skelbia, kad Vokietija karo pradžioj turėjus 42 zeppelininius orlaivius ir 1.000 aeroplanų. Buvo 2.000 karinių lakunų ir tiek pat liusanorių.

BORDEAUX, rugs. 19. -- Tarp sužeistųjų vokiečių yra vaikų. Vokietija sumobilizavus vaikus nuo 15 metų amžiaus.

TOKYO, rugs. 19. -- Japonų aeroplanas atakavo Kiao-Chou. Viena bomba pateko į vokiečių karo laivą ir jį uždegė.

(1) VOKIETIJOS SOSTO ĮPĖDINIS, (2) PARODOMA, KAIP VOKIEČIAI NUSTUMTI ATGAL NUO PARYŽIAUS IR (3) VOKIEČIŲ GENERALIS ŠTABAS KARO LAUKE.

KATALIKAS

(The Lithuanian American Daily)
Published every day except
Sundays & Holidays.

Published by
JOHN M. TANANEVICZ
S. P. TANANEVICZ
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months 3.00
Three months 1.75
To Europe for one year 7.00
Advertising Rates Moderate.
All letters shall be addressed to:

KATALIKAS
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.
Telephone Yards 6870-6871

**DIENTAŠCIO PRENUMERATA
YRA SEKANTI:**
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.75
Pavienį numerį kainu 2c.
Rašydami laiškus adresuokite:

KATALIKAS
Amerikos Lietuvių Dienraštis
3249 South Morgan Street
Chicago, Ill.
Telephone Yards 6870-6871

Musų pastabos.

BELGIJOS KOMISIJOS NUSISKUNDIMAI.

Percitą trečiądienį Suv. Valstijų prezidentas Wilson priėmė pas save atkėliavusią Belgijos karaliaus specialę komisiją, kuri prezidentui perstatė nusiskundimus priešais vokiečių žiaurų apsiėmimą. Prezidentas visą komisijos raportą iš klausė, bet nieko svarbaus jai neatsakė.

Gana plačiame raporte Belgija apkaltina vokiečius moterų žaginime, vaivų ir civilių gyventojų kankinime, gyvų žmonių deginime, su sužeistaisiais nedorame pasielgime, plėšime ir namų griovime. Taip pat raporte buvo perstatyta smulkmeniskai istorinio miesto Louvain sunaikinimas.

Visas raportas susidėjo iš trijų skyrių: vienas vardu "Žiaurumai Linsmenan'e ir Orsmale'e", antras — "Skerdynės Aerschot'e" ir trečias — "Miesto Louvain sunaikinimas".

Belgai tarp kitko savo raporte tvirtina, kad vokiečiai užmušę lazdomis 11 asmenų, užimant jienus Linsmenan, kad nakčia nusivedę į laukus vieną pusplikę moterį ir, ją palaidę, čia į bėgančią šaudyti, kad tą pat padarę su tos moteris vyrų, kad vienam belgiui rankos odą supjaustę į diržus, paskui pakabinę galva žemyn ir apačioj po galva sukurę ugnį, kad žaginę jauną mergaitę ir kankinę vaikus, kad šaudę į burną sunkiai sužeistoms belgių kareiviams, kad korę kalinius ir kitus žmones ir paskui į pakartuosius šaudę ir tt.

Toliau nupasakojama atsitikimai, kur vokiečiai išskleidę baltas vėliavas, gi kuomet belgių kariuomenė prie jų ėjus, manydama, kad vokiečiai pasiduoda ir prisiėma juos nuginkluoti, vokiečiai tuomet iš arti imdavo šaudyti ir žudydavo belgius, visai nemąstančius apie tokias apgaules. Taip-

pat vokiečiai apkaltinti Raudonojo Kryžiaus narių negerbime, jų kankinime, j juos šaudyme ir tt.

Pagaliau pažymėta skerdynė Aerschot'e, kur vokiečiai, prisidengdami priežastimi, kad civiliai gyventojai nužudę vieną jų oficierių, išskerdę kelis desėtkus asmenų, tarp kurių buvęs minėto miesto majoras, jo motina senelė ir 15-kos metų jo sunus.

Tečiau tuos visus užmetinėjimus ir skundus užgina amerikoniš "Associated Press" korespondentas, pasiūstas iš New Yorko į Belgiją, kuris pats asmeniškai matęs, kaip vokiečiai užėmė kelis Belgijos miestus ir kad panašių dalykų vokiečiai ten neišdarinėję. Korespondentas buvo patekęs pats pas vokiečius nelaisvės ir pas juos taip ilgai buvęs, kolei jam nepasisekė pabėgti į Holandiją ir ten pagaliau sugrįšti į Ameriką.

Štai to korespondento nukurie tvirtinimai:

"Buvau apsistojęs Bruselyje, kuomet pasigirdo gandas apie vokiečių ėjimą link minėtos belgių sostinės. Su tuo gandu podrang pasiklydo žinios apie vokiečių žiaurumą ir tikrai žvėrišką su gyventojais apsiėmimą. Bet kuomet ėmėm tyrinėti tuos vokiečiams žiaurumo užmėtinėjimus, pasirodė, kad tie visi plepalai yra neteisingi. Kiek sužinota, taisyčiausias vokiečių prasiženėjimas ir žiaurumas buvo tame, kad miesto Louvain užėmimo metu vienas vokiečių kavaleristas (ulonas) pabučiavęs vieną merginą flamandę, kuri jam buvo padavus stiklą alaus."

Toliau tasai korespondentas rašo, kad vokiečiai visur gražiai su belgiais gyventojais pasielgę, visur jienus nieko blogo nedarę, išėmus pačių belgių provokaciją iš pasahų šaudymais. Į šaudymus vokiečiai, žinoma, turėjo atsakyti šaudymais ir kitokias priemones pavartoti, kas neišvengtina karo metu.

Tasai korespondentas taip pat pasisako, jogei ir jis pats buvęs vokiečių nelaisvėje, tatau patyręs geriausiai jų pasielgimą ir būdą. Jisai buvęs varomas iš vieno miesto kitan podrang su kariuomene ir su juo švelniai visur apsieita, nors jis buvęs laikomas svetimos valstybės šnipu. Tik vieną kartą vienas vokiečių oficierius labai aštriai į korespondentą atsiliėpęs ir parodęs kardą. Kareiviams, kurie korespondento, kaipo šnipo, daboje, buvo įsakyta jį nušauti, jei jis mėgėsi pabėgti. Nežiurint, tečiau nei jam, nei kitiems nelaisviamis nieko blogo neatsitike. Taip pat korespondentas girdėjęs, kaip vokiečiai oficieriai graudinę savo kareivius, idant jie nevarėtų svaiginamų gėralų ir nedarytų jokių šelmų. Taip pat tie patys oficieriai savo valgius tankiai atiduodavę nelaisviamis, jei kartais pastariesiems pritrūkdavo valgių.

Korespondentas baigia: "Neturiu jokio reikalo

vokiečius girti už tai, kad jie mane laikė kaipo nelaisvės ir valkiojo su savimi iš miesto į miestą. Patvirtinu tik faktus ir geležinę discipliną, kuri neleisdžia vokiečiams kareiviams sauglianti. Girtavimas pas juos aštriai uždraustas. Todel negali būti nei kalbos apie jų žiaurumus ir plėšimus".

Prezidentas Wilson, išsklausęs delegacijos skundus, pažymėjo, kad tokius dalykus tegalys perkratyti tik valstybių kongresas pasiūstas karui. Ten geriausia vieta įnešti panašios rūšies nusiskundimus ir, be abejonės, ten į nukentėjusius bus atkreipta doma.

AR GALI PAGERINTI ŽMONES UŽDRAUDIMAI.

Kiekvienas žino, kad yra Amerikoje partija, kuri nori, kad įstatymu šioj šalyj būtų uždrausta pardavinėti, dirbti ir įgabenti svaiginamus gėrimus. Daugelyje miestų tos partijos pasistengimu uždaryta saliuai.

Ar galima tokio būdu išplatinti blaivybę?

Čia galima pasakyti tai, kas pasakoma apie uždraudimą apskritai. O auklėtojai yra pripažinta, kad uždraudimas nėra geriausia priemonė gerinti žmones. Uždraudimas šiokią-tokią vertę turi mažiesiems ir priaugliams. Draudžiama vaikams valgyti nenumokusius vaisius, draudžiama šnekti, šnibždėti, net žvalgytis, kraipytis mokykloj pamokų metu, liepiama mokyties. Vaikų ir priauglių gyvenime daug yra uždraudimų ir paliepinimų. Ko neišpuola daryti vaikams draudžiama, kas išpuola, reikia daryti — vaikams liepiama. Taip jie auklėjama.

Kaikurie mano, kad neauklėtus mažatvę suaugusius žmones irgi galima auklėti uždraudimais. Salyj, kur kultura žemai stovi, uždraudimu ir paliepinimu daug atliekama. Andai Chinioj valdovo paliepinu panaikinta opiumo vartojimas. Senovės Europoj valdovai apsikrikštijus, krikštijosi visi jo pavaldiniai. To negalima padaryti šalyse, kur kultura pakilus. Tokiose šalyse uždraudimu, paliepinimu neką pesi.

Šalyse, kur kultura augštai pakilus, gyventojai auklėjama kitu būdu. Čia žmonės privedama pamesti blogus papročius išrodymu blogų papročių pasekmės.

Todel, grįžtant prie blaivybės klausimo, turime pripažinti, kad šioj šalyj j išplatinti uždraudimu parduoti svaigalus, nėra geras būdas.

Žmonių sakoma: Nuvarytas į bažnyčią nekalbės poterių. Reikia pripažinti, kad per prievartą ir blaivininkas nekoks tebus. Reikia, kad žmogus viduje stotų blaivininku, pasiiluosotų nuo palinkimo prie svaigalų.

Jei per prievartą, įstatymais galima būtų žmones pagerinti, tai žmonių auklėjimo darbas eitų greitai ir umai rojus būtų ant žemės. Žmonės būtų sveiki, tvirti, blaivūs, dori.

Jei tikimasi, kad galima būtų uždraudimu, įstatymais prablaivinti žmones, tai tolygiais įstatymais ir kitus blogus žmonių papročius būtų galima panaikinti. Rukymas yra blogas papročys ir kenksmingas, todėl panaikintinas. Jo panaikinimui reikėtų tik išleisti tam tikrą įstatymą. Gyventi ir miegoti, kur langai uždariti, yra nesveika. Todel reikėtų įstatymo, liepiančio laikyti langus atdarus diel ir naktį, kuomet nelija ir nevėjuota. Panašių įstatymų begales galima išleisti. Bet ar puolė kam galvon sumanymas išduoti tokius įstatymus? Vieni juokai kiltų, jei kas patartų išleisti tokius įstatymus.

Blaivybė, sveikata ir dora yra visuomenės dalykai ir visuomenės privalo rūpintis apie tai. Vienok, reikalaujant įstatymų įvykinimui blaivybės, sveikatos ir doros, būtų mažiau, kaip tuščias darbas.

Skleidžiant apšvietą, statant gerus pavyzdžius, platinant mokslą, galima kelti žmoniją.

Manymai, kurie pasirodė klaidingais.

Kuomet Europoj, armijos sujudo, čia sprogti bombos, griuti fortai ir skilti žmonių galvos, tai kartą čia sprogti, griuti ir skilti kaikurie žmonių manymai ir įsitikinimai, kurie išrodę labai tikri. Butent, buvo manoma:

Kad geriausia taikos garantija yra ta, kad kiekviena valstybė užlaikytų didžias armijas. Bet o, varge! Gali būti, kad tautos surinks to sudaužyto manytės šmotelius, sulips kruvon ir vėl išnaudojims gyventi sename įsitikinime. Žmonės nei prie nieko taip drūčiai neprisirša, kaip nudėvėtu, nesamoningu įsitikimu.

Kad žmogaus prigimtis vienoj šalyj skiriasi nuo prigimties žmonių antros šalies. Vokiečiai tikėjosi, kad francuzai bėgs nuo jų, o austrai tikėjosi, kad rusai bėgs nuo jų; kiekviena tauta niekino kariavimo budus antros; visi buvo lygiai naręsus.

Kad gabūs diplomatai galė geriau tautai vadovauti, negu patis žmonės.

Kad žmoniškumas ant tiek pažengę, jog sulaikys karą.

Kad krikščioniškumas pakilo, jog nedaleis karo.

Kad komercialiai reikalai taip susipynę tarp visų pasaulio valstybių, kad didieji vertelgos sulaikys karą.

Kad bankininkai sulaukys arba gali sulaikyti karą.

Kad žudymo įrankiai taip išstobulinti, jog karas nėra galimas.

Kad civilizotųjų šalių darbininkai ant tiek apšvietę, kad neis karan ir neklausys karinės drausmės.

Kad socialistai gali sulaukyti karą.

Kad karas dabar bus "civilizuotesnis", negu kad buvo pirmiau ir kad žiaurumai, kurie pildydavosi ka-

ruose praieityj, negali dabar atsikartoti.

Kad sutartis turi daugiau vertės, negu popera, ant kurios ji išdėta.

Kad žmonės yra geriau pasitikėti autokratijos vadovais, negu demokratijos.

Viršisvardyti manymai sprogo, kaip muilo burbulas.

Viena didi idea, kuri vieniunteliai gali išgelbėti pasaulį nuo karo baisenybių ateityj, yra tai viso pasaulio federacija ir kooperacija su viena armija, su vienu laivynu daboti taiką, o ne su daugybe armijų del kiekvieno sklypo žemės.

Frank Crane.

Visuot. Amerikos Lietuvių Politiskasis Seimas.

Am. Liet. Spaudos Draugijos iniciativa padirbtoji anketa įvyko, ir balsavimo terminas pasibaigė rugs. 10 d. Balsavime dalyvavo laikraščiai: Naujienos, Jaunimo Sapaai, Vienybė Lietuvniukų, Katalikas, Tėvynė, Jaunoji Lietuva, Tarka, Dilgėlės, Keleivis, Ateitis, Saulė, Kova (žiur. "Tėv." No. 36) ir Laisvė, ir organizacijos: TMD., SLA., SLRKA ir LSS. Absoliutė didžiuma balsų išsireiškė, kad seimą reiktų suaukti New Yorke spalij 1, 2 ir 3 d. LSS. del technikos kliučių savo galutinos nuomonės dar nepriėmė, bet iš atskirų jos vadovų ir vadovaujančiųjų organų atsiliėpinų galima tikėtis, kad jos balsas taipgi prisidės prie absoliutės balsų didžiumos skaičiaus.

Tokio būdu musų visų srovių ir pakraipų laikraščių bei organizacijų absoliutės balsų didžiumos nutarimu, visuotinis Amreikos lietuvių seimas bus New Yorke spalij 1, 2 ir 3 dienose.

Visos Amerikos lietuvių kolonijos ir organizacijos teiksis rinkti tan seiman savo atstovus. Didžiosios organizacijos, k. a.: TMD., SLA., SLRKA, ir LSS. teiksis savo atstovus atsiųsti bent viena diena anksčiau del galutinio dienotvarkės priėmimo.

Draugijos ir jų atstovai ir atskiri asmenys, kurie pasiryžę dalyvauti seime ar turi savų sumanymų ar išešimų teiksis pranešti apie tai Lietuvių Spaudos Draugijos sekretoriui (V. K. Račkauskui, 307 W. 30 st., New York, N. Y.), kad jis tuos pranešimus perduotų Brooklyn ir New Yorko lietuvių komitetui, kurs užsiims visu seimo surengimu.

V. K. Račkauskas, Am. Liet. Spaudos Draugijos sekr.

Mušis prie Soissons.

Soissons miestas guli į šiaurę už kokių 50 mylių nuo Paryžiaus. Apie mušį, atsiluvusį to miesto apylinkėse, Chronicle korespondentas aprašo sekantiai:

"Per ištisias tris valandas tėjiausi nuo kalno į pietus nuo miesto į tą baisų mušį, kurs turbūt vad-

sis istorijoj Soissons mušiu.

Mušis tęsėsi keturias dienas ir dabar, galima sakyti, kad pergalė liko talkininkų pusėj.

Į miestą dar negalima įeiti, nes ten dar žvimbis kulipkos, kriokia kanuolės ir stulpai dumų kila į padanges nuo degančių namų.

Karščiausias susirėmimas dabar yra prie pontoninių tiltų, kuriuos francuzai ir anglai suspėjo pernesti per upę.

Žmonės, kurie atėjo iš artimesnių vietų nuo mušio pasakoją, kad ten buvo tikros skerdynės. Jie sako, kad aršiausi, pragariniai šaudymai tęsėsi per keturias dienas ir naktis. Terionės ir skerdynės nustelbia viską, kas ligšiol istorijoj baisiausiuose karuose yra buvę. Vieni buvo užsispyrę sunaikinti tiltus ant upės, o kitiems rūpėjo sulaikyti nuo sunaikinimo.

Keliatas pulkų ir keliatas būrių kareivių, kurie ėjo per Aisne upę, labai nukentėjo. Didžios vokiečių kanuolės gerai nutaikė ir darė didelės skerdynės anglų ir francuzų pusėj ir jie turėjo apieisti vietas. Bet galop talkininkai atsigabeno savo didžių kanuolių ir kuomet tos čia kriokti, tai už kelijų valandų vokiečių batarejos turėjo pasitraukti. Tik dvi ar tris batarejos ant kalno, mišku apaugusios, nebuvo galima susekti tikros vietos ir iškarto nebuvo išmuštos iš pozicijų.

Tuo tarpu viena anglų batareja persikėlė per upę. Į anglus šauta iš likusių batarejų, bet pasirodė, kad jos buvo pertoli nuo anglų. Nežiurint į anglų batarejų ugnį, vokiečiai prisigabeno savo kanuoles arčiau ir privertė anglus pasitraukti, palikus šešias kanuoles, bet kartu buvo susekta tikra vieta, kur slepiasi vokiečių batarejos.

Tuomet prie tilto buvo nugabenta dvi batarejos ir ten pastatytos; umai paliktosios kanuolės buvo atgautos ir dvi vokiečių batarejos pagautos. Francuzai savo keliu tris vokiečių batarejas ir pulką pėstininkų, skaičiuojanti 1.500, paėmė.

Man betėmijant per tris valandas, mušini baigiantis, aiškiai aš mačiau vokiečius pasitraukiant. Iš jų

DANIEL WILLARD
Vienas geležinkelių didikų, kuris sumanęs padidinti kainą už važinėjamą geležinkeliais.

šaudymų dunai matėsi vis iš toliau ir iš toliau. Per kalvas ir kalnelius traukėsi vokiečiai į šiaurę."

Kaip sidabrinus daiktus mazgoti.

Indėk šaukštelį amonijos į pusę kvartos labai karšto vandens ir sidabrinus daiktus mazgok greitai mažu minkštu šepečiu, laikomu tam tikslui, paskui daiktus nušluostyk lininiu rankšluosčiu. Šitaip mazgojant sidabrinus daiktus, jie visuomet žvilgs ir nereikalaus šveitimo milteliais.

Kaip ciną šveisti.

Paimk sierinės rugšties 1-ą unciją ir vandens 2 unciją ir tai sumaišyk. Tuo mišiniu mazgok greitai ciną, nuplauk tuojaus šiltu vandeniu, nušluostyk sausu skuduriu, paskui pašveisk kreidos milteliais, nuo ko cinas pasidarys kaip naujas.

Labai Pigiai.

PARSIDUODA namai ir totai nešanti 10%. Pulkiausios farmos Douglas County, Wis. žemė derlinga. Parduodama lengviausiomis išlygomis. Nepraieisk geros progos. Pirk žemę pakol pigi, o greitų laikų tapsi turtingu. Del pirkimo namų, lotų ir farmų kreipkitės į TANANEVICZ SAVINGS BANK K. J. Filipovich, pardavėjas. 3253 So. Morgan St., Chicago.

Telephone Yards 5834

DR. P. G. WIEGNER
Gydytojas ir Chirurgas
3337 S. Morgan St., Chicago, Ill.

SKAUDEJIMAI IR DIEGLIAI.....

nuo reumatizmo, neuralgijos, strėnų diegimo ir "sciatikos" greitai prašalinami, jeigu

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severos Gothardiškasis Aliejus)

yra pavartojamas tepimais. Jisai sumažina uždegimą, prašalina tinimą, ir apmalo mėslingus traukimus ir stingumą.

Kaštuoja 25 ir 50 centų. Gaunamas kiekvienoje aptiekoje.

Pulkiausis maudymuisi ir toaletinis muilas yra (Severos Gydanis Odinis muilas). Kaštuoja 25 centus

Severos Tab-Lax Cukrinis vidurių siliuosuotojas. Vaikams ir suaugusiems. Kaštuoja 10 ir 25 centus.

Aptiekoje reikalaukite vien Severos sutaisyty gyduolių ir neimkite jokių užvadotojų. Jeigu aptiekorius negalėtų, išpildyti jusų reikalavimo, tai parsitraukite tiesiog nuo

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Kaip reikia valgyti.

(Pabaiga).

Ne kiekviena sunka kiekvieną valgį lygiai gali virinti. Seilės gali tirpdyti ir virinti tik cukrų, krakmolą ir visas tas valgio dalis, kurios susideda iš cukraus ar krakmolo, pav. medų, bulves, duoną ir tt. Seilės krakmolą paverčia į cukrų, lygiai kaip vyndirbiai, pridėdami tam tikrų mielių, paverčia cukrų į spiritą (alkoholį). Tas cukrus ir įsisunkia kraują ir eina kuno maistui. Bet seilės neilgai tevirina valgi, delto ir daug suvirinti jo negali; valgis greit nučina skrandin, kur jis pasidaro rugštus ir seilės jau nebegali veikti.

Skrandžio sunka nevirina nei cukraus, nei krakmolo, nei riebalų, bet užtatai virina baltymus ir visus valgius, kurie iš jų susideda, ty. pieną, kiaušinius, mėsą, žuvį ir tt. Tulžis virina riebalus: taukus, lašinius, bet netirpdina nei baltymų, nei krakmolo, nei cukraus. Kasos sunka tirpdina ir krakmolą, ir cukrų, ir baltymus. Ji yra stipriausia vidurių sunka. Jei mes valgome, sakysim, mėsą, tai dalis baltymų išsilygsta skrandyje, o kita baltymų dalis ir riebalai išsilygsta ploniosiose žarnose, kur ant jų išsilygsta kasos sunka ir tulžis. Tokiu būdu riebalai turi pereiti nepaliesiti per burną, stemplę ir skrandį, ir tik žarnose jie lieka vartojami.

Sunkos nevisuomet tesusunkia. Kuomet reikia valgis virinti ir kol valgis toje vietoje yra, jos čia sunkiasi labai gausiai; bet kaip tik valgis suvirė ir paėjo iš tos vietos tolyn, jos jau nebesunkia. Visi žino, kad prieš pat valgi ar valgant seilės labai gausiai bėga, o pavalgus, arba miegant jos visai nebėga arba mažai tebėga. Taip pat yra ir su skrandžio sunka, ir su tulžimi, ir su kasos bei žarnų sunkomis, ir jos nevisuomet tebėga.

Yra dar viena sunkų bėgimo ypatybė: ne ant kiekvieno valgio kiekviena sunka lygiai bėga, kaip ne ant kiekvieno jauko kiekvienas paukštis lygiai ateina. Iš skrandžio sienų sunka, sakysim, nebėga, indėjus ir

skrandį rugštumo, pipirų, garstyčių; mažai tebėga ir ant riebalų, nes jiems skrandžio sunkos nereikia. Bet užtat skrandžio sunka labai bėga įpylus į skrandį mėsos rasalo arba alkoholio. Kasos sunka nebėga, jei į ploniasias žarnas įdėsim sodos, nes jos tai sunkai paprastai ir nereikia, bet užtat kasos sunka labai bėga ant rugščių ir riebalų. Ant riebalų bėga delto, kad kasis riebalus virina, o ant rugštumų bėga delto, kad kasos riebalprastai esti parėjęs iš skrandžio valgis; jei į žarnas parėina rugštumas, tai kasos sunka, taip sakant, manydama, kad jau pradėjo iš skrandžio eiti į žarnas valgis, tuoj bėga jo virinti, nors valgio ir nebutų, o butų vien tik rugštus skystimas. Todėl norint įkinkyti darban kasą, tą stipriausią vidurių darbininkę, reikia išgerti rugštumo.

Dar daugiau. Kasos sunka turi panaikinti, kaip jau žinoma, iš skrandžio parėjusio valgio rugštumą ir tuomet tik gali ji virinti. Jei rugščios sunkos iš skrandžio daug eity, tai kasos sunka turėtų vis rugštumą naikinti ir negalėtų nekuomet prie valgio beprieiti. Delto, pavyzdžiui, kaip tik į žarnas teina riebalai ir kasa bei tulžis turi imtis darbo, jie tuoj duoda žinoti nervais ("vidurių telegrafu") į skrandį, kad skrandžio sienos mažiau teduotų sunkų ir tokiu būdu nedidintų tulžiai bei kasai darbo. Mat, kiek daug pilve "proto" esama!

Kaip reikia tomis žiniomis valgant pasinaudoti? Privesiu čia kelis pavyzdžius.

Jei mes valgysim kartu baltymus ir riebalus, pavyzdžiui, mėsą su lašiniiais, tai pakliuvus jiems skrandin, reikalinga bus baltimams virinti skrandžio sunka. Bet riebalai, kaip žinome, trukdys tos sunkos bėgimą, delto mėsą, išbuvusi ilgą laiką skrandyje, neką tebus suvirusi; paliks tokiu būdu daugiau darbo vienai kasos sunkai. Vadinasi, išeis taip, kad mes galėdami dvejais arkliais vežimą vežti, vieną tyčia prilaikysime, kad netrauktų. Gerai dar, jei kasa tokia sveika ir stipri, kad viena apsidirbtų; bet ir tai daug turėdama darbo negreit teapsidirs ir tokiu būdu valgio virinimo laikas, apskritai imant, pasilgis ir daugiau nesuvininto valgio išeis laukan. O jei kasa bus nesveika, tai ir visos valgis gali mažai tesumaudotas išieiti laukan. Delto tai valgis, susidedas iš pieno, kiaušinių, mėsos, žuvies iš vienos pusės ir lašinių bei taukų iš kitos — skaitosi sunkiu ir labai stiprių bei sveikų vidurių tepakeliamu valgiu. Priešingai, vieni riebalai nėra sunkus valgis, nes jie niekam netrukdo. Yra tokių žmonių, kurie suvalgo visas vienas lašinių paltis ir visai nesugadina sau vidurių.

Virtoje ir išmirkytoje mėsosje mažiau, nekaip keptoje, tėra mėsos rasalo, nes jis išverda. Delto ant keptos mėsos daugiau bėga skrandžio sunkos, nekaip

ant išmirkytos ir virtos. Delto kepta mėsa daugiau ir greičiau susivirina skrandyje, mažiau darbo belieka kasai, kasa labiau apsidirba, ir mažiau nepervirinto valgio teiseina laukan. Delto kepta mėsa skaitoma yra lengvesniu valgiu, nekaip virta. O, apskritai, mėsa su duona ar bulvėmis skaitoma lengvesniu valgiu, nekaip mėsa ar duona su riebalais.

Kiekvienas žino, kad darbo žmogus, turįs stiprius vidurius, gali pakelti ir sunkų valgi. Priešingai silpnų vidurių žmogus, prie to dar maž tekrutęs, sunkaus valgio pakelti negali; jis gali tik lengvą valgi valgyti.

Katrą valgi, po kurio valgyti nedaug teturi svarbos, nes mes paprastai valgome vienu prisėdimu ir greitai. Todėl nelabai svarbu, ar mes pirma pavalgysime lašinių, o paskui kiaušinių ir pieno, ar pirma pieno su kiaušiniiais, o paskui lašinių — vistiek jie skrandyje susimaišys tarp savęs ir vistiek bus sunkus valgis.

Kas kita, jei mes valgome ilgai, su tarpais, pasiūkėdami. Tuokart naudingiausia yra valgyti tam tikroje eilėje, kad visos vidurių dalys lygiai dalyvautų valgio virinime.

Geriausią yra pradėti nuo kokios nors užkandos, prie to dar aštraus skonio (macnijos), pavyzdžiui žalias silkės su pipirais, žalias, su sriubos arba buliono, kuriame būtų daug mėsos rasalo ir tt. Geriantieji žmonės gali išmesti po stiklę degtinės ar vyno. Nuo tokių valgių, kaip silkė, kumpis bulionas, alkoholis ima gausiai bėgti skrandžio sunka, kuri yra labai reikalinga toliau einantiems valgiams virinti.

Po užkandos geriausia yra valgyti baltymai, pav. mėsą (geriausia keptą), žuvis, kiaušiniai, pienas su duona, bulvėmis ir k. Tie valgiai kaip tik ir virinama skrandyje, kuriame tam laikui bus jau daug sunkos pribėgę. Tokiu būdu valgis greit tenai apsisivirs ir galės netrukus toliau keliauti.

Valandėlę po to valgio palaukus, jei kas benori ir viduriai bepakelia, gali jau valgyti ir riebalų, ty. lašinius, taukų, riebios žaisenos ir kitos riebios mėsos. Tam laikui anksčiau suvalgytieji baltymai bus jau gerai skrandyje apvirę, ir jei riebalai skrandin patekę ir betrukdydys skrandžio sunkos bėgimą, tai vistiek dabar jau daug virinimo darbo nebeapsunkis, nes jis pusėtinai jau bus padarytas.

Po to valgio arba po antrojo (baltymo) gera dar yra kas nors garsaus pavalgyti. Kur saldu — ten gardu; delto daugiausia valgo įvairių saldymų, geria arbatos su konfiturais ir tt. Bet galima valgyti ir nesaldžių daiktų: tyrin, kampočių ir k., — bi tik būtų gardumas reikalingas tam, kad tolesniam po valgiui laikui pasiliktų geras, smagus ir malonus atsiminimas apie valgi.

Iš Lietuvos Kolonijų.

BALTIMORE, MD.

Vietos lietuviai, apturėję nuo Politiskojo Seimo rengimo komiteto Chicagoje pakvietimą, tuojaus ėmėsi darbo.

Rugs. 12 d. parapijos salėje atsibuvo parapijonių susirinkimas ir atstovų seimanas ir Federacijos kongresan išrinkta S. L. R. K. A. centro sekretorius J. Vasiliauskas.

Pirmadienio gi vakare buvo suauktas visuotinis bepartijinis Baltimorės lietuvių susirinkimas. Paskirto valandoj susirinko aplink 400 žmonių.

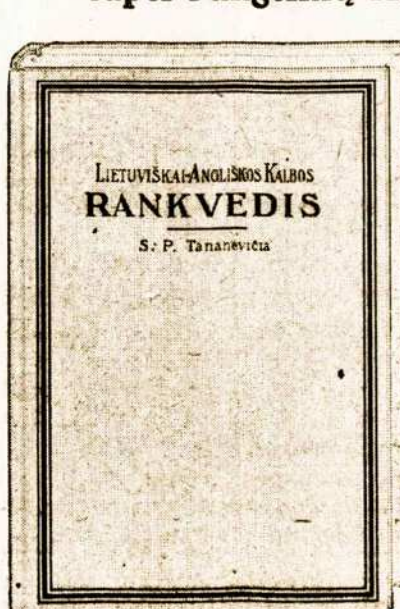
Visi džiaugėmės, visi buvome linksmi, kad čia yra "bepartijinis" susirinkimas. Kalbėtojai, kurių buvo net keturi, susirinkusiems paaiškino, kokius vargus-baisenybes kenčia mūsų tėvynė dabartiniu karo metu, kaip ji yra teriojama žudoma. Priminę, jogei mūsų šventoji pareiga tėvynę šelpti kiek galima. Antai, sako, Anglijos gyventojai davę prieglaudą 60,000 belgy, nukentėjusių nuo karo, gi mūsų tėvyniui niekas nepaguos, nei nepriglaus.

Paskui vienas kalbėtojų, p. Nagornauskis, patarė, kad Baltimorės lietuvių atstovai Chicago Politiskam Seimam perstatytų sekančius įnešimus: 1) Kad visa Lietuva būtų suvienyta, 2) kad gavus šokią-tokią autonomiją, 3) kad Vilniuje būtų įkurtas universitetas ir tt. Visi susirinkusieji labai džiaugėsi tais gražiais kalbėtojų patarimais.

Pagaliau, ėmus svarstyti apie delegatų siuntimą, nekurie tam pasipriešino, aiškindami, kad tasai Chicagoje Seimas esąs perankstybas, kad reik palaukti nors pora savaitė. Ir ant galo tan Seimam neišrinkta nei vienas delegatas.

Skaudu tai pažymėti, bet tai faktas.

Vienatinis savo rušies lietuviškai-angliškos kalbos Rankvedis bei Žodynėlis lietuviškai-Angliškas su fonetišku ištarmu ir kaip tapti Jungtinių A. Valstybių piliečiu.

GARDNER, MASS.

Rugs. 13 d. Ryan salėje vietos socialistai surengė viešą vakarą ir gvildeno klausimą — kokiuo būdu darbininkai gali pagerinti buvį? Socialistai nurodė tai, kad darbininkai butinai turi eiti socialistų nurodomu keliu. M. Stakėnas, tautininkas, nurodė, kad darbininkai turi labiau tėmyties i tautininkų nurodymus: 1) skaityti bepartijinius laikraščius ir kungas, studijuoti šalies politiką ir likti šios šalies piliečiais; 2) reikalauti iš valstijos istatymdavytės, kad valstija duotų darbininkams gerus istatymus, sutrumpintų dienų darbą, neduotų saulybės bosams, netinkamus darbininkams istatymus prašalintų. Liepė nepasitikėti socializmo doktrinomis, nes, girdi, kuomet neapšviesti darbininkai palikianti socialistais, tai greitai galėsianti palikti socializmo doktrinų tikrais vergais. Ant galo nurodė, kad darbininkai visų pirmu turėtų stiprinti klesinį susipratimą, bet ne socializmo doktrinas. Reporteris.

Lietuviai Organizuoja.

Michigano valstijoje. Lake, Mason Manitowish ir Wicford pavietuose lietuviai ukininkai, kurie turi nusipirkti žemę nuo p. no Jurgio Swigarto, dabar tveria agriulturos draugiją. Čionai yra daug apsigyvenusių lietuvių. Ši kolonija tapo uždėta 7 metai atgal per p. na Jurgį Swigartą. Ukininkai čionai labai puikiai gyvena. Siskite atvirute arba laisvėl prašydami, kad jam atsistų kungis ir mapą, lietuviškai kalboje kurioje yra aprašyta apie Michigano valstijos lietuvių, ir jų koloniją. Ši kungia yra 72 puslapių ir turi 115 paveikslėlių. P. nas Swigart'as turi lietuvių darbininkus savo office kurie vien tik rūpinasi apie lietuvių reikalus. Jau galite tai užiekiti pas p. na J. Swigartą ir pamatysite stereoskopiskus paveikslus.

Wellston'o paviete p. nas Swigartas turi lietuvių darbininkus, kurie prižiūri ir parodo svečiams, pavietus, ir apylinkes norintiems pirkti žemę.

Išrašykite šią kuponą ir pasiųskite jį šiandien adresu.

SWIGART LAND CO.
K-1249 First National Bank Building, Chicago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Atsiųskit man jusų

72 puslapių knygutę dykai, ir lietuvišką mapą ir visas informacijas, nes

as interesuojosi jusų žeme.

Mano vardas.....

Numeris namo.....

Mano miestas.....

Mano valstija (state).....

Ta pati audimo apdaruose 1.50

Užsisakymo lapelis.

"Kataliko" Kningynui

3249 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Čia prisijunčiu \$1.25 — \$1.50 Money Orderiu ir meldžiu išsiųsti man knygą sekančiu adresu:

Mano vardas, pavardė.....

Gatvė.....

Miestas.....

Valstija.....

Tėmykit Nariai!
Liet. Teat. Dr. st. Sv. Martyno turės savo susirinkimą, nedėlioje, 20 d. Rugsėjo (Sept.). 1914 m., Sv. Jurgio svetainėje, 32 Place ir Auburn Ave., 1-mą val. po pietų. Kiekvienas narys privalo prisibūti ant susirinkimo, nes bus daug dalykų ant apsvartymo.
Su pagarba,
A. J. Kasparas, Rašt.
3416 Auburn Ave.

Guoduotinas Broliai:—
Svento Jono Krikštytojo Draugija kviečiai visus savo narius prisibūti į laidotuves, mirusio brolio Jono Maco, nedėlioje Rugsėjo 20 d. s. m. 7-30 val. ryto.
Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

Valdyba.

TELEGRAMOS.

Nesiulę taikos.

Amsterdam, rugs. 19. — Vokietijos konsulis užginčija žinią, buk Vokietijos valdžia norėjo susitaikinti su Belgija. Jokio pasiūlymo taikinties nebuvę.

Metė bombą i Antwerpą.

Londonas, rugs. 19. — Pranešama, kad vokiečiai išnaudoję bombarduoti Antwerpą iš padangių. Vakar mesta bomba iš aeroplano stačiai i Antverpo miestą.

Japonija davė arbatos talkininkams.

Paryžius, rugs. 19. — Iš Petrogrado pranešama, kad Japonijos vertelgos Rusijos sostinėje paaukkojo Rusijos armijai 100.000 svarų arbatos, Anglijos armijai 200.000 svarų, tiek pat Francijos armijai ir 20.000 svarų Belgijos armijai.

KALBOS APIE SUSITAIKYMĄ YRA TUŠČIOS.

Londonas, rugs. 19. — Sir Gilbert Parker pranešė Chicago laikraščiui Tribune, kaip anapus vandenyno žiurima dabar i susitaikymą. Apie tai nei kalbos, sako, negali būti.

„Siulyti susitaikymą dabartiname karo periode, kuomet nieko nepadarę, išskiriant atmušimą vokiečių nuo Paryžiaus, yra tiesiog juokinga.

Spėju, aš išreikšiu nuomonę 95% savo tautiečių, kuomet pasakysiu, kad Anglija gatava išstatyti paskutinį savo vyrą ir išleisti paskutinį peną, kad sulaužyti militarizmą, kuris dabar yra ir ateityje būtų nuolatiniu pavojum pasauliui, jei jam būtų leista viešpatuoti.

Toliau tas anglas sako: „Šis karas yra karas už laisvę. Šis karas yra už čie lybę ir esimą mažųjų valstybių. Kuomet karas pasibaigs, tai, jei tarkininkų bus viršus, Europos reikalai susitvarkys ant naudos mažesnių tautų.“

Savo straipsnį autorius baigia šitaip:

„Sutartis liko padaryta su Rusija, Francija ir Anglija, kad nei viena nesitarkys, kol šis klausimas viešpatuojančio militarizmo nebus išrištas. Taika įvyks po pilnos pergalės.

Pasaulis gali būti tikras, kad Anglija, pradėjus šį dalyką, nenuleis rankų, kiek ten nekainuotų, kol tas reikalas nebus galutinai pasibaigtas be jokios abejonės.“

Londono laikraščiai rašo, kad nebus taikos, kol kaizeris nebus paklupdytas ir kol Prusijos militarizmas, Eu-

ropos slogutis, nebus pašalintas.

Taigi visa viltis, kad šis karas gali umai pasibaigti, dingsta kaip dienos šviesa saulei nusileidus. Skerdynės ir terionės Europoj dar bus negirdėtos.

KARALIAUČIAUS UNIVERSITETAS SUTEIKĖ GENEROLUI LAIPSNĮ.

Berlynas, rugs. 19. — Karaliaučiaus universitetas suteikė gen. von Hindenberg, kuris sumušė rusus M. Lietuvoj, doktorato laipsnį keturiuose skyriuose — filosofijoje, teologijoje, teisėse ir medicinoj.

VIENUOLIS PASIŽYMEJO.

Bordeaux, rugs. 19. — Francijos karo žinyba tarp pasižymėjusių pamini apie didį pasišventimą šešių vienuolių Nancy mieste. Jos savo ir šv. Karolio vienuolyne saugojo 1.000 sužeistų kareivių. Nežiurint i baisiausią bombardavimą jos pasilikio prie savo vietų, nors kiti gyventojai visi apėjo miesto.

Miestas nebuvo vokiečių paimtas.

SURINKO \$1.000.000.

Montreal, rugs. 19. — Šitame mieste kilo sumanymas surinkti \$1.000.000 sušelpimui šeimynų, kurių duonpečiai išėjo karan. Milijoninė suma buvo sudėta i penkias dienas.

DIDINA PIRKLYBOS LAIVYNĄ.

Washington, rugs. 19. — Amerikonai, tikėdamiesi išplėtoti savo pirklybą, skubiai taisosi garlaivius. Jau ligšiol užregistruota 24 garlaiviai, kurie buvo pastatyta svetimuose dokuose. Tie garlaiviai dabar galės eiti po Suv. Valstijų vėliava.

GARLAIVIS SUDEGĖ DOKE.

Hoboken, N. J., rugs. 19. — Pasazierinis garlaivis Neuces užsidegė doke. Gaisras grasė ir kitiems arti esantiems garlaiviams, bet pasisekė kitus apsaugoti.

RINKS AUKAS BELGAMS.

New York, rugs. 19. — Atvyko jau New Yorkan pnia Vandervelde, žmona Belgijos vidurinių reikalų ministerio, parinkti aukų nukentėjusiems belgams laike karo. Laikys prakalbas ir pasakos apie karo baismes. Ji turi nuo karalienės Elzbiotos laišką, kuria me užgiriama jos manomas darbas.

NORI TAIKOS.

Geneva, rugs. 19. — Berlyne ir kituose dideliuose Vokietijos miestuose išnakties ant stulpų atsiranda plakatai su žodžiais: „Mes norime taikos“. Polieija tuoj augramdo plakatus.

UZĖMĖ GORADŽĄ.

Roma, rugs. 19. — Černogorai užėmė Goradžą, kurs

guli už 30 mylių nuo Sarajevo, Bosnijos sostinės.

SKUBIAI SIUVA ŠINELIUS.

Londonas, rugs. 19. — Iš Rotterdamo atėjo žinia, kad Vokietijos siuvėjos dirba dieną ir naktį, siudamos kareiviams šinelius del žiemos.

FRANCIJA DIDINA ARMIJĄ IKI 7.000.000.

Bordeaux, rugs. 19. — Francijos valdžia nuolatai didina savo armiją. Dabar paskelbė, kad liusanoriai nuo 20 metų bus priimami. Tikisi, kad tuomi padidės armiją iki 7.000.000 kareivių.

Iš Chicago.

Džiaugsmas tarp darbininkų.

Tarpe Chicago's bedarbių darbininkų kilo didis džiaugsmas, kuomet išgirsta apie pasigerinančius laikus. Tvirtinama, kad nei vienam žmogui neteks bedarbiauti. Pirmiau rodėsi, kad bedarbius užtikis žiema ir jie turės vargauti. Tačiau laikai atsimaio.

Šią savaitę prasidėjo darbai visose Chicago's liejyklose. Užvakar i McCormicko fabrikus, ties 26 gat., priimta darban 3.000 darbininkų, tarp kurių yra daug lietuvių, gi ateinantį pirmadienį busi priimti vi i kiti likusieji darbininkai, kurie seniau buvo atleisti. Taippat i Deeringo fabrikus priimta atgal tukstantai darbininkų. Likusieji busi priimami kasdien dalimis.

Lietuviai, gyventieji pietvakarinėje miesto dalyje pasakoja, kad tenai daug fabrikų pradėjo darbus ir kad ateitis priešais visus šypsosi.

Žodžiu sakant, visi fabrikai ir įstaigos ėmė judėti. Visos pramonės šakos atkiunta.

Kame yra priežastis tos staigos darbuose atmainos, tuo tarpu sunku pasakyti. Vieni pasakoja, jogei tai ženklas greito karo pasibaigimo Europoje; kiti tvirtina, kad fabrikantai paklause vietos labdaryų draugijų atsiliepimo, kad kokio nors budu sumažinti bedarbių skaitli. Matyt, ir šis atsiliepimas nepaliko be pasekmių.

Daugybė fabrikantų, kurie dar nepakvietė darban savo senų darbininkų, pažymėjo, jogei jie suteiksia darbą visiems darbininkams; tegu jie dirbsią ir trumpesnės valandas, bet visgi turėsią užsiėmimą ir galėsią užsidirbti del pragyvenimo.

Tokiuose atsitikimuose pirmybę turėsią tie, kuri turi užlaikyti šeimynas, arba savo senus tėvus, arba našlaičius.

Be to dar mieste žadama įkurti darbo biuras, kuria me bedarbiai be jokio užmokesnio gaus patarimus ir nurodymus, kur galima darbas gauti.

Vis tai linksmos darbininkams žinios.

Drįjų atstovų konferencija.

Rytoj, rugs. 20 d., S. L. A. antrasai apskritys, dalyvaujant Chicagos ir apylinkių drįjų atstovams, atlaikys savo konferenciją Meldazio salėje, ant West Side. Konferencijos pradžią tuojaus po 1-mai val. po pietų. Konferencijoje bus apkalbėta Lietuvos padėjimas, visuotinas lietuvių seimas Amerikoje ir tan seimanas bus renkama atstovai. Geistina, kad toje konferencijoje dalyvautų kuo daugiau lietuvių.

Originalė ištarmė.

Nekokios p-nios Morley reikale teisėjas Fry nubaudė jos vyrą — visuomet šventadieniais podraug su savo žmona lankyti bažnyčią. Morley, išgirdęs teisėjo tokią keistą ištarmę, atsiliepė: — Dabar toji moteris bus namų ponija ir, kaip matau, man ir namie esant lieps klupoti — bet darysiu taip, kaip ponas teisėjas liepia.

Lietuvaitė siuvėja.

Po numeriu 3252 So. Halsted st., ant trečiojo aukšto, apsigyveno lietuvaitė siuvėja, p-lė R. Mantkaitė. Jinai yra baigusi Europoj specialę siuvimo mokyklą ir turi keliatą metų praktikos, kaip vedėja, didesnėse siuvimo įstaigose Amerikoje. Augsčiau paminėtoj vietoj p-lė R. Mantkaitė įsteigė savą dirbtuvę ir mano dirbti ir darbuoties tarp lietuvių.

JUOZAPAS A. ŽITKUS.

628 W. 18th St., Chicago. Agentas Dienraščio „KATALIKAS“ ant 18-tos gatvės ir apylinkėje. Pas jį galima užsakyti dienraštis, nusipirkti pavienius numerius, permaitinti adresą; Jis priima apgarsinimus ir atlieka visus kitus reikalus del dienraščio „KATALIKAS“.

LIETUVISKAS TEATRALISKAS KLUBAS „LIETUVA“.

Stato ant scenos, vieną iš gražiausių lietuviškoje kalboje veikalų Drama šia veiksmė „IS PO BUDELIO KALAVIJO“ iš istorijos sutaisė L. T. K. L. sanaris p. Pr. Stasiulis.

Atsibus Nedėlioje 20 d. Rugsejo (Sept.), 1914 m. Sv. Jurgio Parapijos Svetainėje, ant 32-ro Pl. ir Auburn Ave., Prasidės 7-tą valandą vakare, Svetainė bus atidaryta 6-tą valandą vakare.

Tiketų kaina nuo 25c ir augščiau. Ant tiketų bus lipnami „Lietuvių

Tikimės, jog Gerbiamoji visuomenė skaitlingai atsilankys ant šio didelio ir puikaus teatro. Taippat užtikriname, jog visi atsilankusieji busie užgandinti, nes artistai yra parinkti iš gabiųjų Lietuvių Scenos Myletojų, kurie jau nesky gavo pagyrimus.

Su pagarba, L. T. K. L. Rengimo Komitetas.

PASTABA: Tas pats L. T. K. Lietuva, 108 teatrą po vardu „Kestutis“ 5-se aktuose, Nedėlioje, 2 d. Rugsejo „Columbia“ Svetainėje ant 48-tos ir S. Paulina gatvių. (37-8)

PARSIDUODA Bučernė ir Grocernė

geroje lietuvių apgyventoje apygardoje, vieta išdirbta nuo seniai, parsiduoda tik delto, kad savininkas išvažiuoja i kitą miestą.

Ant. Balčiūnas 3443 Auburn Ave., Chicago, Ill. (38)

PARSIDUODA Salūnas, šale svetainės ir viršui 11 kambarių išradu: vojimui (boardinghouse) Renda labai pigi.

2350-52 Blue Island Ave., Kampas Lincoln St. (36-8)

PARSIDUODA lotas labai pigiai lietuvių apgyventoje vietoje, arti lietuviškos Bažnyčios, Cicero, Ill. kreipkities pas savininką:

Ir. A. Pupauskis, 3232 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Ant pardavimo salūnas labai gerą vietą tarp lietuvių ir lenkų apgyventi. Parsiduoda pigiai ir priežiūties kito biznio. Atsiskaitite: 3129 So. Morgan St., Chicago, Ill. (37-8)

Krautuvė atdara Subatos vakarą nuo 7 val. iki 9:15 val.

\$2.50 pinigais arba \$3 tavoru už kningele Klein Bros Stempų.

KLEINBROS
HALSTED, 20TH ST'S AND CANALPORT AVE

Mes turim 19 lietuvių klerų, kurie jums patarnaus. Klauskite anų atėję musųkrautuvėje.

Didelis Rudeninis Atidarimas!

Mūsų Didelis Rudeninis Atidarymas yra prgdetas. Atsilankykite, o pamatysite gražų parodymą rudeninių tavorų, ir pasinaudokite proga sučedyti pinigų perkant tavorą kurį mēs šiame atidaryme parodome.

Subatoj, Paned., Utar., Ser. Ket. ir visą sav. RUG EJO 21 iki 26 d.

Moterių Rudeniniai Siutai, Kotai

Puikus rinkinys moterių aprėdalu. Kiekvienas aprėdalas yra naujos mados ir pasiutusias tinkamiausias.

Moterių Siutai — naujausios „redingote“ mados, chiffon ar broadcloth materijos, gabardue poplins ir tt. parduosim po \$15 ir \$35

\$18 Ural Lamb Kotai tik už \$12 — geriausios materijos, 48 col., puikiai apsiuvinėti, su kalnieriū ir mankietais, verti \$18.00 parddosim po \$12

Moterių Szliubinės Dresės pasiutos iš messaline materijos, puikiai apsiuvinėtos su padailinimais, vertos po \$22.50, dabar parduosime tikai po \$15

Moterių naujos mados Rudeninės Skrybelės

Mes parduodame geriausias skrybeles už žemiausias kainas.

\$15 Szlikinės Skrybelės už \$10 — Moterių puikios szlikinio velveto rudeninės skrybelės, aptaisytos su dviem 18 colių pluksnom ir sidabriniais padailinimais, \$15 vertės, specialiskai per šitą atidarymo pardavimą..... \$10

\$8 vertės Plūšinės Skrybeles už \$5 — Moterių didelės arba mažos velveto ir plūso skrybeles, aptaisytos su dviem pluksnom visokios spalvos su puikia stiklinia saktim ir stanga, parduosim po..... \$5

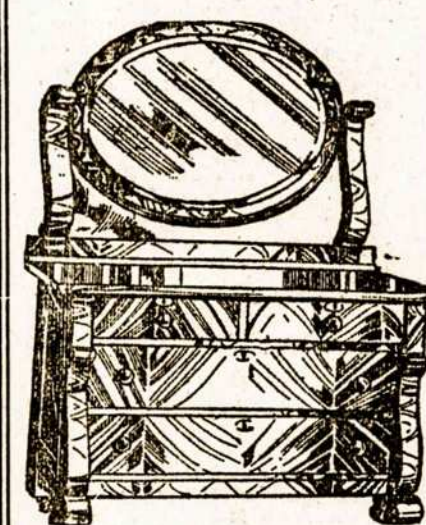
Moterių mažos arba vidutinio didumo skrybeles, turbui ir kitokios mados, puikiai aptaisytos su ornamentais, parduosime tik po..... \$2.95

Atidarymo pardavimas puikaus šliubinio šilko.

Plonas gelumbės šilkas — 24 coliai pločio, šilkų sunkaus stovio, gero gražaus ir gero nesimo. Vertės \$1.75c parduosim po 1.25

Stiprus šilkas — 36 colių pločio, minkštas ir gražus, gelvos varšos ir baltos vertės \$1.25 ir švelnus, vertės \$2.50, parduosim po..... \$1. duoda už..... \$1.98

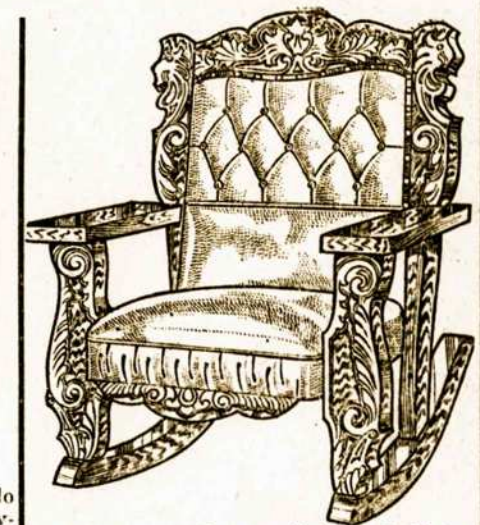
Puikus Naminiai Rakandai.—Lengvas išmokėjimas.

Šita Colonial stilio komoda, yra gražaus darbo ir tvirto išilginio ąžuolo, vertės \$30, dabar tikai \$22.50. Ant lengvų išmokėjimų.

Buffet'as Padarytas iš stipriaus aržuolo su dideliu veidrodžiu, 2 lentynom ir vienu dideliu stalčiu — pigus pardavimas už \$14.98 Lengvi išmokėjimai.

Šitas supanti — padaryta iš kieto medžio — su Amerikonisku kiečiausiu aržuolo apdaryta; turi gražius išdrožinėjimus iš priešakio. Sedynė išmūsta stipriausia Bostono skura. Sprendžinos padaryton stipriausio pilno \$39c

Tel. Yards 5946

GERIAUSIA APTIEKA ANT TOWN OF LAKE.

4503 So. Wood St., M. J. Mankowski,

Geros gyduolės tai sveikata kiekvienam laike, kada Jums yra reikalingos lygoje. Kokio nors ligoje begdytojau arba su receptais parašytai, meldžiu kreiptis prie manes.

Mūsų gyduolės geriausia autaisytos ir gydytojų receptai yra išpildomi knoteisingiausiu. Musų aptiekoje lankosi geriausi gydytojai, kurie prisieję visuomet pasirengę kuogeriausia pagalbėti. Taippat mes pasauksime toki gydytoją, kokį Jus patys reikalausite.

Mes užlaikome, apart gyduolių, visokias geriausias kvepiančias parfumas. Didžiausiam pasirinkime visokių aptiekoje parduodamų dalykų. Meldžiam kreiptis pas mus augščiau minėtu adresu. Mes kalbam lietuviškai.

Labai Gražus Vakaras

Parengtas

Komiteto iš Vyčių ir A. R. K. Federacijos

Del padengimo viešbučio kaštų Visuotinio Susivažiavimo, atsibus

Panedėlyj, 21 d. Rugsejo, 1914 m.

Sv. Jurgio Parap. Svetainėje. 32 gatv. ir Auburn Ave.

Vakaras prasidės 7:30 val. vak.

Inžanga..... 25c, 35c, 50c.

Bus vaidinta juokinga komedija Chicagos atsiųmėjusių artistų. Dainuos p-nia M. B. Janušauskiene, p. A. Pocius, O. Pociene ir A. Aleksandravičius. Bus vienas iš puikiausių vakarų ir priegtam vienas iš naudingiausių.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvautes kuoskaitlingiausai susirinkti, nes panašias vakaro negreitai sulauks Chicago publika.

KOMITETAS. P. S. Po perstatymų bus tautiškai šokiai.

UŽSISAKYKITE DIENRAŠTĮ „KATALIKĄ“.